

FOLIAIRE DOORGROEIING BIJ BLOEMKOOL

DOOR

DR. J. C. COSTERUS.

Bloemkool is, zooals wel algemeen bekend is, een dicht gedrongen samenstel van bloemen welke vleezig zijn en slechts bij uitzondering stampers en meeldraden voortbrengen. De uitzondering echter maakt het mogelijk deze kostelijke groente te vermenigvuldigen op een wijze waarop wij hier niet nader behoeven in te gaan. Alleen zij vermeld dat ook bij de best gekweekte bloemkool wel eens normale bloemen en als gevolg daarvan vrucht en zaad worden voortgebracht ¹⁾. Een ernstiger storing in den gewonen gang van zaken is dat de bloemkool, dus het eetbare gedeelte, geheel achterwege blijft, in welk geval men spreekt van „hartlooze” bloemkool ²⁾. Een afwijking van geheel anderen aard beschreef RUSSELL, t.w. een bloeiwijze die geheel in de kool was opgesloten en dientengevolge zwaar vervormd was ³⁾.

Het geval waarvan ik in de gelegenheid gesteld ben thans de bijzonderheden mede te deelen, is afkomstig van den bekenden kweker, den heer J. MAARSE te Schellinkhout die het toezond aan den Technischen ambtenaar 1e klasse bij den Plantenziektenkundigen Dienst, den heer P. J. SCHENK te Bussum. De heer SCHENK meldt ter toelichting dat de bewuste plant was uitgeplant voor groente, niet om er zaad van te winnen. Het zaad was gezaaid in een druivenkas, de plantjes werden buiten gezet tusschen jonge zwarte bessen, dus in half-schaduw. De andere planten brachten het tot een 2e of 3e kwaliteit bloemkool. De variëteit is de Cerf (zelfdekker). De standplaats was tijdens den groeitijd wel wat droog.

De beide figuren behoeven maar weinig toelichting: de photograaf bepaalde zich tot een voorstelling van de mislukte bloemkool, bestaande uit een aantal takken welke zich op hunne beurt splitsen en zich, vooral in het bovenste gedeelte met bladeren bedekken. De takken zijn plat en doen daardoor denken aan fasciatie ook vanwege hunne wijze van splitsing; de bladeren zijn kort gesteeld en spatelvormig, hunne lengte varieert van 12 tot 30 m.m.

De andere figuur, in potlood geteekend, geeft een voorstelling

¹⁾ PENZIG, Pflanzen-Teratologie II, p. 107.

²⁾ RITZEMA BOS: in Tijdschrift over Plantenziekten, deel XI, p. 58.

³⁾ PENZIG, als boven II, p. 107.

PLAAT VI.

J. C. del.

van den stronk die de (afgevallen) groote bladeren voortbracht en van onder schuins was afgesneden.

Beide figuren zijn op halve lengte vervaardigd.

Van bloemen vond ik geen spoor.

De vraag rijst: hebben wij hier te doen met een toevallige afwijking: een geval van teratologie of met een ziekelijke storing? De heer Maarse die de plant op zijn kweekerij ontdekte, meent dergelijke gevallen al meer opgemerkt te hebben, al zegt hij niet uitdrukkelijk bij bloemkool. De vraag lijkt mij voorloopig niet op te lossen en juist dit doet mij besluiten haar voor te leggen aan den wijden kring van hen die den landbouw beoefenen en wetenschappelijk leiden.

Hilversum, Dec. 1926.